

- א. ביום הזה באו מדבר סיני. וכי ביום הזה קבלו תורה וכו' אלא שיהיו ד"ת בעיניך כחדשים.
- ב. קשה מאוד הלא ביום זה לכו"ע לא קבלו שום דברי תורה. וכמ"ש ביום הזה באו מדבר סיני. ועל זה נאמר שיהיו ד"ת בעיניך כחדשים. הלא רק באו מדבר סיני.
- ג. המכוון בזה הוא שנלמד שאנו צריכים להיות תמיד 'באים' למדבר סיני. רק זה חכול להוות סיבה להרגשת ד"ת כחדשים.
- ד. כמובן אם כעת אנו באים לקבל תורה הרי הם כחדשים. כי אם התחלנו כבר לקבל הרי כל היתר הוא 'המשך' ולא חדש.
- ה. בפסוק כתוב 'בחודש השלישי לצאת בני ישראל מארץ מצרים' במקום הזה, באותו הר-בסנה-נתגלה הקב"ה למשה רבינו ואמר לו 'בהוציאך את העם ממצרים תעבדון את האלוקים על ההר הזה', כי תמיד נקודת ההתחלה האמיתית היא התכלית, כל דבר שרוצים להגיע אליו הוא סיבת התחלת הפעולה או המהלך. השבת היא תכלית מעשה שמים וארץ ובשבילה נברא שמים וארץ.
- התכלית המצטיירת כאילו רצה הקב"ה לברוא את העולם כי 'עלו לפניו מעשי הצדיקים והתרצו לפניו ומשום כך עלה רצון לפניו' ויקרא אלוקים לאור יום-אלו מעשיהם של צדיקים' כי מעשים האלו הם המציאות האמיתית והגלויה, לעומת מעשי הרשעים שהם חושך כי הם העדר. והם סיבת היום והלילה. הם הסיבה הראשונה.
- ומעין זה הסיבה של יציאת מצרים התגלתה בבשורה של גילוי יציאת מצרים בסיבת תכליתה. במקום התכלית ששם יציאת מצרים צריכה להגיע שם התגלתה בשורת יציאת מצרים.
- ו. 'בחודש השלישי לצאת בני ישראל מארץ מצרים ביום הזה באו מדבר סיני' זאת אומרת כי ההגעה ליציאת מצרים היא התכלית, כך שהחודש השלישי הוא לא תאריך וציון זמן אלא ציון תכלית יציאת מצרים.
- ז. אנו חייבים לזכור את יציאת מצרים בכל יום, 'למען תזכור את יום צאתך מארץ מצרים כל ימי חיך'. וע"כ כל יום ויום אנחנו חייבים 'להגיע' אל הר סיני כי הוא תכלית יציאתנו וזכירתנו את יציאתנו. לזכור כי אנו 'יוצאי מצרים' 'עברים ע"ש שעברו ים' וע"כ זהו שמינו. ומכאן חובת זכירת יציאתנו 'מ'אנו מחוייבים לזכור וללכת תמיד אל הר סיני. ההגעה הזו היא היתה התכלית כי יצאנו בכדי להגיע הנה.
- ח. המשמעות של שם חג השבועות הוא על שם השבוע, כי חיינו בעצם בארבעה מערכות של זמן. יום, שבוע, חודש, שנה. וכשהיינו במצב הנכון שלנו היינו חיים גם בעוד שני מערכות, שמיטה ויובל. כיום אין לנו את הזמן הזה. שמיטה אין לנו מן התורה, ויובל בכלל לא. כיום איננו אוחזים ראש בצורה רגילה באיזה שנה לשמיטה ויובל אנחנו, אבל אז היו חוקרים את העדים באיזה שנה לשמיטה ויובל היה המאורע.
- ט. ובזה יש חילוק, כי יום ולילה וחודש ושנה הם בדרך הטבע וגלוי בתוך צורת הבריאה. לעומת המעגל של שבוע אינו ניכר בתוך צורת הבריאה אלא רק במתוך אמונה בחידוש העולם וקבלת מסורת מאבותינו, שכך היתה הבריאה ששה ימים ושבת, ששה ימים ושבת, כך חוזרים הימים בקביעות. אבל אינו מסדר העולם הטבעי.
- י. חג השבועות משתייך מכל הזמנים דוקא לשבוע, וגם אין לו תאריך קבוע. כי זמן השנה משתייך לתאריך בחודש. ורק חג השבועות לא נקבע לפי תאריך החודש ויכול עקרונית להיות בה' ובו' ובז' בחודש. הרי הוא תאריך אחר, לא תאריך מתוך שנה אלא תאריך של 'יום החמישים'.
- יא. במשנה במסכת עדיות (פ"ב מ"י) "אף הוא היה אומר חמשה דברים של שנים עשר חדש משפט דור המבול שנים עשר חדש משפט איוב שנים עשר חדש משפט המצריים שנים עשר חדש משפט גוג ומגוג לעתיד לבא שנים עשר חדש משפט רשעים בגיהנם שנים עשר חדש שנאמר (ישעיה י"ט, ס"ו) **והיה מדי חדש בחדשו** (ובמשפט רשעים קמירי דכתיב ויצאו וראו בפגרי האנשים וגו'-תו"ט) רבי יוחנן בן נורי אומר מן הפסח ועד העצרת שנאמר ומדי שבת בשבתו". לאלו הנמנים אין את הגבלת זמן המשפט של חודש בחדשו כמו לאחרים ולכן יראו כולם את דינם ואת פגרי האנשים וכו'. מדי חודש בחדשו הוא ענין זמן שלם שעברו וכשבא אותו זמן בפעם אחרת הרי הן כחדשים ונקיים מן החטא.
- יב. "רבי יוחנן בן נורי אומר מן הפסח ועד העצרת שנאמר **ומדי שבת בשבתו**" למדנו מה שמקובל ונוגע להלכה שמשפט רשעים בגיהנם י"ב חודש וריב"נ חולק וסובר שרק מפסח ועד עצרת הוא דינם. ומכיוון שהרמב"ם למדנו שאין הכרעה בעניי הגדה ושאלין בהם הלכה למעשה אלא רק למציאות העליונות. ומכיוון שכך אם רבי קבע במשנה את שני הדעות מוכרח ששניהם נכונים. ומתי דין זה קיים ומתי דין זה קיים-אין אנו יודעים. למדנו מכאן שיש סדר זמן בפני עצמו כמו חודש בחדשו שהוא מציאות שלמה ורק חוזרת ושונה את עצמה, כך בדיוק יש מציאות זמן של בין פסח לעצרת.
- יג. עצרת נמי ר"ה הוא. דתנן 'בעצרת על פירות האילן'. ביארנו בזה שר"ה נקרא כך מפני שיום זה הוא 'תחילת מעשיך'-בריאת האדם. הוא כל משמעות מעשיך התכוונו להתגלות אליו, וע"כ יום בריאת האדם הוא תחילת מעשיך. 'וייצר ה' א' את האדם' בשתי יצירות לעוה"ז ולעוה"ב, היצירה לעוה"ז היתה בר"ה, והיצירה לעוה"ב היתה באותו יום ש'חיי עולם נטע בתוכינו'. עצרת נקראת ר"ה כי נידונים בה על פירות האילן הכוונה בזה הוא על העץ שהוא האילן העיקרי (עץ החיים)-תרגם אונ' 'במציעות גינתא'-דהיינו המציאות העיקרית, כי כך הוא לשון חכמים) - עץ החיים שנטע בתוכינו, וע"כ דנים האם כמה חיבור יהיה לנו לעץ החיים, כמה נוכל לינוק ממנו. כך שיש לנו שני ראשי שנים. יצירתנו לעוה"ז ויצירתנו לעוה"ב.

- יד. כאן בדברי הכאילו מח' בין חכמים וריב"נ הוא מכון לשני מערכות אלו. דין על בחינת יצירתו לעוה"ז ועל בחינת יצירתו לעוה"ב, בר"ה נידונים על מקרי הגוף- מי יתייגר ומי ישלו וכו' ומחזור הדין הזה מגיע עד שנה שלימה. חג השבועות לעומת זה שיצירתו מתחילה ב'וספרתם לכם ממחת השבת' והוא דין של 'מידי שבת בשבתו'.
- טו. זמן מתן תורתנו הוא זמן שכל אחד ואחד מכנסת וכלל ישראל המשתייך לגוף של השישים ריבוא ישראל¹ נבדק עד כמה הוא שייך לגוף הזה ועד כמה יוכל לינוק מאותו אילן העיקרי- עץ החיים הנמצא בתוך הגן.
- טז. עצרת נמי ר"ה הוא, ההבדל בין שני המינים של שני מידות הזמן חודש ושבת 'בין חודש בחדשו ובין שבת בשבתו' הוא שכל אחד מהם בודק מערכת אחרת. האחד את המערכת היו"ד הראשונה של יצירת האדם לעוה"ז, והשני הוא בודק את מערכת בריאת היו"ד השניה של יצירת האדם לעוה"ב.
- מערכת השבוע מחלק לימים הוא בריאה חדשה תמידית, ואינו מעגל באמת. כי כל שבוע הבריאה מתחילה ונגמרת בכל שבוע. זה מה שמבאר האור החיים בפרשת בראשית כי העולם לא נברא מעולם ליותר משבעה ימים. אלא כל פעם מתחדש ונברא. ורומז שם לסוד סעודת מלווה מלכה כי העולם נחרב בעיקרון ומשארית מה שנשאר בעצם הנסכי מזינים את תחיית המתים המתרחשת בבריאת העולם לשבוע נוסף. וע"כ סעודה זו משתייכת לתחיית המתים כי זה מה שקורה בה. ואיננה משתייכת כלל לסעודות השבת.
- יז. עצרת נמי ר"ה הוא כי הוא משתייך לבריאה החדשה כל פעם מעצרת עד עצרת ישנם חיים חדשים שאינם משתייכים למערכת הטבעית אלא למערכת השבוע.
- יח. השנה נקראת כך כי המקסימום שלה הוא שנה ימים. כיוון ששנה שלנו מורכב מחדשי לבנה שיש בהם כ"ט ימים ומחצה ועוד שעה, כך שחודש מלא וחודש חסר. והשעה הנוספת מצטברת לחדשיים מלאים רצוף פעם בכמה שנים. כל ששלושים יום כפול שנים עשר חדשים הם שלש מאות ושישים, ופחות ששה ימים של חדשים חסרים הרי לנו שלש מאות וחמישים וארבע, ועוד יום של חודש מלא נוסף ששייך שיהיה. הרי לנו שנה ימים.
- יט. לנו אין יובל ושמיטה אבל יש לנו בכל שנה חמישים יום שהם מפסח ועד עצרת, ואח"כ יש לנו בכל שנה שבע פעמים חמישים יום. שורש היובל הוא מה שסופרים חמישים יום שבע פעמים שבע ימים, וכדברי הרמב"ן המפורסמים "והנה מספר הימים מיום התנופה עד יום מקרא קדש כמספר השנים משנות השמיטה עד היובל, והטעם בהם אחד".
- כ. הירושלמי ר"ה (ט). "רבי משרשיא בשם רבי אידי בכל הקרבנות כתיב חטא ובעצרת אין כתיב חטא אמר להן הקדוש ברוך הוא מכיון שקיבלתם עליכם עול תורה מעלה אני עליכם כאילו לא חטאתם מימיכם". הדבר אינו מובן כי אנחנו יודעים שמה שמכפר הוא תשובה או מאהבה העושה זדונות לזכויות או זדונות לשגגות, אבל כפרה העושה כאילו לא היה מעולם, לא שמענו. אנחנו לומדים מכאן שיש משהו חדש בחג השבועות שאין בכל החגים כולם, כי כאן החידוש הוא בריאה חדשה, בריאה זו מעולם לא חטאה. אתם נמצאים בשבועות ואחרי חג שבועות מתחיל שבוע חדש- בריאה חדשה. גם בעוה"ב הנידונים מפסח ועד עצרת הם לא מנתקים אלא נעשים בריאה חדשה. מתן תורה נתפס כמעשה בריאה חדש.
- כא. זה בעצם מה שגילו לנו חז"ל שעשרת הדברות הם כנגד עשרת המאמרות. כשם שמאמר הראשון 'בראשית' אין בה ויאמר כל הדברה הראשונה היא קביעת עובדה ללא ציווי 'אנוכי ה' א' המאמר השלישי 'יהי אור' מקביל לגמרי ל'לא יהיה לך א' אחרים על פני' כי אור מגלה את המציאות עד הסוף וכן על זה הדרך.
- כב. שבועות הוא יום של חידוש בבריאה. כל אחד ממקבלי התורה מצרף את עצמו לקהל מקבלי התורה. לכלל ישראל המקבלים תורה ע"י צירוף כל אחד ואחד עם תפיסתו בתורה. והרי הם מתחברים לחיי עולם הנטעים בתוכינו ומתחדשים ביום זה. מעלה אני עליכם כאילו לא חטאתם מימיכם. לזה גם ביום הכיפורים לא זכינו.

¹ שהוא לא מספר סידורי אלא מציאות שלימה של כלל ישראל. כך ששישים ריבוא יכול לכלול גם שישים מליון אבל עיקר המציאות היא שישים ריבוא, וכמ"ש הקדמונים 'ישראל' ר"ת יש שישים ריבוא א'ותיות ל'תורה. הרואה שישים ריבוא ישראל מברך 'ברוך חכם הרזים' כי בתוך כל שישים ריבוא כלול כל עומק והפנים של הבריאה הטמון בכח התורה שלהם הנמצאת בכל אלו. ואילו היו ישראל חסירים אחד לא היתה התורה ניתנת